

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Proti delavcem.

Trst, 18. junija 1912.

Napisal sem pred par dnevi nekaj člankov o terorizmu socialnih demokratov napram slovenskim zidarjem in o boju za svobodo mišljenja, ki ga vodi zavedni del slovenskega proletariata v Trstu. Članki so bili objavljeni v »Dnevu«. Povedal sem odkrito resnico in s tem opozoril vso javnost na klanje, ki se vrši med delavstvom v Trstu. Kdor pa ni verjel resničnosti vsebine člankov, ta mora verjeti danes, ko so stopili socialni demokrati radi tega v stavko, ker se člani Nar. del. organizacije niso hoteli vpisati v socialno demokracijo. V ponedeljek se je to zgodilo. Bilo je ob 7. uri zjutraj, ko so izjavili socialni demokrati, da zapuste vsi do zadnjega delo, če se člani N. D. O. do 9. ure ne vpišejo v njihovo organizacijo. Ker pa se člani N. D. O. za njihovo nesramno povzelo niti niso zmenili, ker se niso hoteli vpisati, so socialni demokrati zapustili delo. Pravijo, da bodo stavkali tako dolgo, dokler se jim hudobne nakane ne posrečijo. »Organizirajte se pri nas, ali pa pustite delo, mi z vami ne maramo delati skupaj, dokler ne izpolnite naše povelje!« — to je parola socialnih demokratov. V nedeljo, ob priliki slavnosti obstoja njihove organizacije, so splošno govorili, da stopijo v ponedeljek (17. t. m.) vsi v stavko, to se ni zgodilo. Bržkone se zavedajo, da bi se postavila proti njim celo tista množica (bolj zavedna namreč), ki je organizirana pri njih. Vsem delavcem pač ne dopušča, da bi stavkali proti delavcem, sotrpinom. Socialno demokratski zidarji proti stavbinskim podjetnikom niso stopili v stavko — ko se je šlo za pogodbo — akoravno so mesece govorili, da bi lo stavkali. Sedaj pa, ko se gre za obstoj tiste njihove organizacije, ki je izdelala pogodbo na škodo delavstva, ker je vse to razkrinkala N. D. O., sečaj na vidijo, da ravno raditve narašča N. D. O., ker se je bojevala za pravico, da se jej pridružujejo vsi tisti, ki so bili proti svoji volji, pod pritiskom, organizirani pri socialnih demokratih, sedaj stavka in hočejo s tem obdržati nadvlado, oblast nad delavstvom! Proti kapitalizmu ne je boj, proti delavcem pa! Naj le tako nadaljuje. Pravica bo zmaga in če se proti njej postavi celi svet. Nič ne bodo dosegli, ker hočejo, da se na nožu organizacije nahaja delavska kri. Le branite kapitalistično last, le branite množico, ki krade delavstvu denar iz žepa, ki delavstvo mori in ga uklepa v težke sponi! Mi gremo preko tega naprej v svesti si, da je naše delo ono delo, iz katerega nastane preporod človeštva. — Vsi oni pa, ki nam do danes niso verjeli, se lahko o tem prepričajo: pogledajo naj samo med zidarje in videli bodo, da imamo popolnoma prav, da se bojujemo le za pravično stvar, ki bo, kadar zmaga dala trpinom to, po čemur hrepene danes.

Dežela Kranjska brez značajev.

Kdo pa je še značajen? Dr. Malnerič, okrajno sodišče, Novo mesto, 15. junija 1912.

Ne morebiti med krokarijo, ne morebiti med prekanjem v naši politiki, ne zgoraj oz-

LISTEK.

CONAN DOYLE

Zgodbe napoleonskega huzarja

(Dalje.)

»Vraga! Samo da človek ne bi imel opravka z babnico, pa če je najlepša v Benetkah,« je rekel gondolir. »Nikola, daj žepni robec, in luči mi prinesi.«

Vse se je zdelo izgubljeno, messieurs. Najhujše je bilo tukaj. Nobena rešitev se ni obetala več. Cepel je še tiho v kotu, ali vsaka mišica je bila napeta kakor pri divjem mačku, ki se pri pravljah na skok Oui, mes amis, ko je bilo že tako, da je treba umreti, sem hotel storiti konec, vreden svojega življenja.

Eden je bil odšel po svetiljko, Matteo pa se je sklanjal nad mano in tiščal robcem na tisti kraj, kjer se me je nekaj držalo uho. Samo še trenotek, in skrivnost je morala biti očitna. Toda zdajci se je vzravnaval in obstal nepremično. Isti hip zaslišim tudi zmeden hrup in šum, ki je prihajal skozi malo okence. Bilo je pljuskanje vesel in razgovor glasov. Nato je potrkalo zunaj na vrata in silen glas je zarjul:

»Odprite! Odprite, v imenu cesarjevem!« V imenu cesarjevem! Ta beseda je učinkovala kakor ime svetnika, ki že s samim svojim zvokom prežene demone. Zbežali so s strašnim kričanjem — Matteo, sluga, hišnik in vsa morilska tolpa. Še en poziv se je začul, da naj odpro. Nato je zagrmela po vratih sekira in deske so se začele lomiti. Iz veže se je zaslišalo rožljanje prožja in klici francoskih vojakov. V naslednjem

načene trditve in besede so se izrekle na rešnem mestu, v sobi c. kr. novomeškega okrajnega sodišča in v resni kazenski stvari, ko se je klerikalnima profesorjema Stoparju in Severju javno očitalo koristništvo.

In že za to je stvar vredna, da si jo od bližje pogledamo.

Klerikalnima profesorjema Stoparju in Severju se je očitalo, da sta koritarja. G. Lotrič kot zagovornik onega, ki je to očitane izrekel, je napravil poizkus, za to žalitev doprinese dokaz resnice. Izvajal je, da **kdor svoj značaj proda za svoj želodec, ta je koritar**. Dohesedno: »V tem smislu koritarja sta tudi Stopar in Sever. Oba sta bila prej člana »Save«, oboja svobodnemisleca, a potem pa sta svoje prepričanje zatajila, ker jima je to bolje kazalo.« In ko je na to zastopnik obeh klerikalnih profesorjev, dr. Malnerič, primerno reagiral, je Lotrič ponovno pojasnjeval vrednost značajnih mož v političnem prepričanju.

Tedaj pa je dr. Malnerič očividno »ušlo«, kajti izrekel je trditve, ki je važna ne le za predmet dotične obravnave, marveč važna tudi za splošno slovensko politiko na Kranjskem. In iz tega zadnjega razloga Malneričeva izjava zasluži, da si jo boljše ogledamo:

Najprej izjavo samo. Izjavil je: »Danes pri teh razmerah na Slovenskem govoriti o političnem prepričanju je — **eine wage Behauptung**.« — »Kdo pa je danes še značajen?« — »Saj jih poznamo, ki so bili svoj čas najbolj pobožni, danes so največji svobodnemisleci.«

Zdaj pa poglejte: Dva klerikalna profesorja s čutita razžaljena, ker jima je nekdo prvič na javnem trgu, drugič še pred sodiščem očital koristništvo in tožita in zahtevata kaznitev. Občtenji jima skuša dokazati, da glede političnega prepričanja nista značajna, ker sta bila prej »Savana«, zdaj pa ker jima bolje kaže, sta pa postala klerikalca. Njuni zastopnik ju skuša oprati tega uskoštvu, pa ju sam hujše obsodi, kot obtoženec po svojem zagovorniku. Kajti dr. Malnerič s svojimi besedami: Kdo pa je danes še značajen — in: danes o političnem prepričanju govoriti je — **eine wage Behauptung**, je pač sam potrdil, da tudi njegova klijenta profesorja Stopar in Sever politično nista značajna, da sta brez političnega prepričanja. Če jima je dr. Malnerič s takimi argumenti kaj koristil v zadevi, to pravde, v tem naj sodijo juristi, naše nemerodajno mnenje je, da jima je s tako izjavo več škodoval, nego koristil. Dr. Malnerič se pač spozna, da mu je to kakor rečeno v razburjenosti »ušlo« in da je zastopal pisarno osebno naprednega odvetnika, ki ima med klerikalci več klijentov, kakor med liberalci.

Ali kakor rečeno, pustimo to sodbo juristom v pretres.

Za nas je zanimiveje, te dr. Malneričeve izjave presoditi iz razpravne sobe na polje splošne slovenske politike.

Ima dr. Malnerič prav s svojimi izjavami ali ne? Ako pogledamo v kratko dobo klerikalne nadvlade v naši deželi, moramo v svojo globoko žalost priznati: Malnerič ima prav! Kdo je danes še značajen, ko vlada na vseh poljih, pri vseh stanovih iz klerikalnega tabora zanešana epidemija: korupcija, kakoršne še ni bilo nikdar na Kranjskem? Onih mož, ki si niso dali kupiti svoj značaj za svoj želodec, ki niso iz strahu pred klerikalci vpognili svojega tilnika ter če hujšega ne, so v javni poli-

tiki postali vsaj indiferentni, pol miši — pol tiča, ala Šmihel — stopiški župan; onih značajev, ki bi danes ne čakali, h kateri stranki bi jutri pristopili, kjer bi jim bolje neslo, kot v svoji dosežanji; onih značajev, ki jih več let razsajajoča epidemija bolezen: klerikalna korupcija še ni okužila; onih značajev, ki so tudi v javnem življenju res to, kar so med štirimi stenami: teh značajev bo treba kmalu pri belem dnevu v lučjo iskati ne le po Kranjskem, marveč po celim Slovenskem. Saj tega ne trdimo, da imamo naprednjakov in ljudi, ki niso klerikalci. Ampak kdo se nam upa ugovarjati, da je danes strah pred klerikalci tudi med največjimi protiklerikalci že tolik, da je že naravnost — smešen. Da, naravnost smešen je ta strah. Koliko je na Slovenskem med obrtniki zlasti gostilničarjev in trgovcev, ki so sicer zavedni naprednjaki, ali ki v gotovih za stranko odločilnih trenutkih zataje svoje boljše prepričanje — radi česa? — zgolj radi dobička, zgolj iz strahu pred klerikalci!

Ali se to pravi biti politično popolnoma značajen?

In vendar dr. Malnerič s svojimi izjavami nima povsem prav. Še je vkljub vedno hujše razsajajoči korupcijski epidemiji v vseh stanovih na Slovenskem nekaj značajev, ki so ostali — značaji. In one, ki so oblagodarjeni z imetjem in polno mošnjo, za one, ki se jim ni treba bati, da bodo radi svojega prepričanja pred klerikalci škodo trpeli, za te ta stanovitnost ni nobena posebna zasluga, to je njihova sveta dolžnost. Ali ostanejo pri današnjih korupcijskih razmerah na Slovenskem tudi oni reveži še značajni, ki se bore s krvavimi žulji za vsakdanji kruh, ki danes ne vedo, kje bodo jutri dobili toliko, da si lačni želodec nasitijo, ki raje stradajo in trpe morda s celo družino vred skrajno pomanjkanje kljub temu, da jih lastna stranka noče podpirati in rajše, kot bi za svoj želodec prodali svoj značaj, če ostanejo danes še taki trpni stanoviti in značajni, to je zasluga, ki jo moramo tembolj spoštovati, čim hujše pritiska nanje klerikalizem s svojimi judeževimi groši.

Ti od svoje lastne stranke prezirani, od klerikalne stranke preganjani značaji iz zdrave ljudske korenine dr. Malneriču na njegovo vprašanje: Kdo je danes še značajen? — lahko s ponosom odgovore: Če nihče drugi, mi slovenski trpni, mi mučeniki nesrečne kranjske in slovenske politike, mi sužnji dela in današnjih socialnih razmer, mi smo še značajni, taki hočemo tudi obstati, pa magari da gladu in pomanjkanja poginemo!

POLITIŠKA KRONIKA.

Nenravna kriza. Baron Heinold, ki vodi mesto obolelega grofa Stürgkha posle avstrijskega kabineta je nespreten politik, ki nima političnih zmožnosti in kramarskega duha svojega šefa. In res prvi trenotek, ko je zašel voz avstrijske politike v nevarne kolotečine je Heinold pokazal svojo naivnost. Ustrašil se je rusinske obstrukcije in hitel izposlovati vse, kar so Rusini zahtevali, v zahvalo pa da so bili Rusini tako dobri, jim je izposloval še posebno cesarjevo zahvalo. To zahvalo pa je prekrbel kar na svoje roke, niti kabineta ni obvestil o stvari, kar je pa seveda razburilo Poljake in oba poljska zastopnika v kabinetu, ki nista bila o cesarski zahvali prav nič informirana. Poljski minister rojak je kot očiščeni zastopnik Poljakov že podal svojo demisijo, a

isto stori tudi finančni minister Zaleski, ker ne moreta več sedeti v kabinetu, katerega šef jim ne kaže zaupanja, ter ne moreta zastopati poljskih koristi, ko sploh ne vesta, kaj dela baron Heinold. Situacija je postala skrajno kritična, a Heinold si je hotel zopet pomagati s cesarjem ter Poljakom izročil naenkrat novo cesarsko zahvalo za njih popustljivost. Trdi se sicer, da je ta cesarska zahvala Poljakom Heinoldova izmišljotina, toda Poljaki se tudi z resnično ne bi mogli zadovoljiti, ker cesarska zahvala je sicer lepa, a ostane vendarle v besedah, Rusini pa imajo vendarle svoje koristi. Poljaki so izročili Heinoldu svojo izjavo, v kateri obsojajo njegovo postopanje, in Heinold je uvidel, da zahtevajo Poljaki njegove demisije. — V istem času pa so se pojavile nove težkoče tudi med vlado in Čehi. Vladno časopisje je zavzelo v tem vprašanju prav čudno stališče, potem Čehov, ki sede v kabinetu hoče pritiskati na češko delegacijo, da podpira vladne zahteve. Tako na primer pišejo listi, da češka ministra Trnka in Brafa nista stopila v kabinet brez gotovih obveznosti napram brambni reformi. Vladni krogi pa s tem dokazom streljajo čez plot. Mogoče sta oba češka ministra obliubila kaj vladni glede brambne predloge, ako sta obliubila kaj, mogla sta obliubiti le za svojo osebo, ker nista zastopnika Čehov v vladi. Da sta pa obliubila kaj vladni, mora biti že res, ker sicer bi ne bilo mogoče, da bi se pojavile v trenutku, ko je češka delegacija zavzela napram brambni reformi tako negotovo stališče, vesti o njih demisiji. — Tako je v samem kabinetu nastopila nevarna kriza, a nič manj nevarna ni kriza v parlamentu, kar je pokazalo včerajšnje glasovanje o prvenstvu brambne reforme.

Poslanska zbornica bi morala včeraj rešiti službeno pragmatiko, rešila in končala je sicer debato, a glasovanje je odložila na današnji dan. Tembolj zanimivo pa je bil konec seje, ko se je šlo za vladno zahtevo, da naj se brambna predloga obravnava pred proračunskim provizorjem. Češki socialni demokrat Nemec je stavil demonstrativen predlog, da naj zbornica odstavi brambno predlogo raz dnevnih red. Ta je bil seveda odklonjen. Nato je soc. demokrat Seitz stavil predlog, da naj se brambna reforma postavi za proračunski provizorij. Glasovanje o tem predlogu je bilo skrajno zanimivo. Vladni zahtevi so se brez-pogojno pokorili Nemci, Poljaki in slovenski klerikalci, tem so se sedaj pridružili tudi potolaženi Rusini; za so pa glasovali soc. demokrati, Italijani, napredni Jugoslovani in del Čehov. Zlasti značilen je nastop zadnjih. Kar je bilo Čehov v zbornici so glasovali proti vladi, drugi pa so zapustili zbornico in se odtegnili zborovanju, dasi je minister Trnka brusil pete in prosil Čeha, da naj glasujejo za vlado. Zbornico sta zapustila tudi poslanca Ravnihar in Rybář, zakaj ne vemo, zlasti zato ne, ker so napredni Dalmatinci glasovali tudi proti vladi, Seitzev predlog je propadel z 150 glasovi proti 215, torej z manjšino, ki nikakor ne pomenja za vlado kvalificirane večine. Zato je vlado precej razočaral klic iz klopi čeških narodnih radikalcev: »Kje je tu dvetretjinska večina?« Tako je v parlamentu postal položaj enako kritičen, kakor v vladi. Na vseh straneh vlada skrajna negotovost. Odpor Poljakov je za vlado skrajno kritičen, ako stopijo ti v opozicijo, tedaj je usoda kabineta zapečaten, ako bo pa vlada hotela ugoditi Poljakom, tedaj ima zopet rusinsko obstrukcijo na vratu. Se-

mu je pri sreč. Nazadnje mi poda roko.

»Polkovnik Gérard,« je dejal, »vredni ste velike ljubezni. Oduščam vam; čeprav ste mi storili krivico — odkupili ste se kavalirsko. Toda čudim se, da vas vidim še živega. Zapustil sem sodišče, preden so izrekli sodbo nad vami, ali slišal sem bil, da ne dobi noben Francoz več pardona, odkar ste uničevali umotvore.«

»Saj on jih ni uničeval,« je vzklidnila Lucija.

»Pomagal jih je ohraniti našemu palazzu.«

»Enega vsekar,« pravim jaz, poklonim se in ji poljubim roko.

Tako, mes chers amis, se je zgodilo, da sem izgubil uho. Lorenza so našli že drugo noč po naši avanturi zabodenega na Markovem trgu. Od tistega sodišča in njegovih pomagačev so Mattea in še tri druge ustrelili, ostale pa preganili iz mesta. Lucija, moja draga Lucija, je šla po odhodu Francozov v samotan Murano, kjer živi morda še zdaj kot častitljiva prednica. Morda je že zdavnaj pozabila tiste dni, ko sta utrpela najini sri drugo ob drugem in se nama je zdel premajhen vesoljni svet, kadar nama je žar ljubezni razgrevajl kri. Nemara tudi ni tako. Nemara jih še ni pozabila. Morda pozna tudi ona še trenotke, ko se ji oglasi sredi samostanskega miru spomin na vojaka, ki ga je ljubila v tistih davno minulih dneh. Mladosti ni več, strasti tudi ne, toda viteštvo je ostalo, in še danes bi sklonil Etienne Gérard pred njo svojo sivo glavo in dal z veseljem še drugo uho, če bi ji bilo v uslugo.

Kako je brigadir zavzel Saragoso.

Tega gotovo še ne veste, mes amis, v kakšnih okolištinah sem prišel za časa obleganja Saragose h conflanškimi huzarjem? Potemtakem tudi ne poznate znamenitega dejanja, ki sem

ga izvršil ob zavzetju tega mesta? Ne, To vam moram povedati! Pripovedovati vam hočem natanko tako, kakor se je zgodilo. Razen par možkih in par tucatov ženskih ste vi, messieurs, prvi, ki slišite od mene to zgodbo.

Omeniti moram, da sem bil kot poročnik in kot mlajši ritmojster pri drugih huzarjih — pri chamberanskem polku. Takrat, ko se godi moja povest, sem bil šele petindvajsetleten fant, brezskrben in predrzen kakor malokdo v vojski armadi. Na Nemškem je bil slučajno mir, na Španjolskem pa je vrela še vedno. No, cesar je želel ojačiti svoje čete na Španjolskem in me je prestavil s istočasnim povišanjem v ritmojstra prvega razreda h conflanškimi huzarjem, ki so stali takrat v petem zboru pod poveljstvom maršala Lannes.

Dolg je bil pojezd od Berlina do Pirenej. Moj novi polk je tvoril del obležne armade pred Saragoso. Jezdil sem torej v tisti smeri in dospel čez kak teden dni v francoski glavni stan, odkoder so me poslali v taborišče conflanških huzarjev.

Ta sloveča oblega vam je znana gotovo iz knjig, messieurs, in zato naj dodam samo, da pač še ni dobil general težje naloge kakor takrat maršal Lannes. Ogromno mesto je bilo polno vsakovrstne španjolske sodegre — vojakov, kmetov in farjev — vsi polni strašnega sovraštva do Francozov, vsi trdne volje, da rajši poginejo, kakor da bi se vdali. V mestu je bilo 80.000 mož, dočim so jih imeli oblegalci samo 30.000. Toda imeli smo silno artiljerijo in izborne ženiške čete. Takšne oblege še ni bilo; mesto pade navadno, kadar so zavzete njegove utrdbe, tukaj pa se je po osvojenju utrdb začel šele pravi boj. Vsaka hiša je bila trdnjava in slehera cesta bojišče, tako da smo mogli prodorati le polagoma, vsak dan malo, kakor smo pač po-

čaj iščejo politički in parlamentarni posredovalci rešiti situacijo v vladi in parlamentu.

Konec in razpust enotnega češkega kluba je neizogiben. Posl. Kiofač je sporčil stranki-nemu zboru narodne socialne stranke, da je večina enotnega češkega kluba pripravljena glasovati brez vsake kompenzacije za vladno predlogo glede brambene reforme. Z ozirom na to je shod sprejel sklep, pozvati poslanice narodno socialne stranke na izstop iz enotnega češkega kluba. Temu zgledu sledi tudi napredna ljudska stranka Masaryk - Stranskega skupina. Ako obe stranki izvedeta svoj sklep, pomenja to razhod in razpad enotnega češkega kluba.

DOPISI.

Iz Dolenjske. Narocen sem na »Dan«, pa imam tako culukafarsko pošto zvezo, da ga dobim cele kile včasih skupaj. Sino pač Kumljanci. In kadar se potem lotim čitanja, berem in berem, da si pošteno nabijem glavo z vsemi mogočimi novicami celega sveta. Pa štejte mi v zlo ali ne, vse slovenske časopise je v eni zadevi prav kilavo. Če kdaj kje kakšne nemške cajtente kaj pozabljajo in se ponorčujejo, je tarnanje na vseh koncih in krajih. »Tužna nam manjka«, če kupi klerikalna žena pri nemškem vrtnarju venec — zakaj hudiča? Strgajte babo in jo vzmerjajte, da jo bo sram v njeno katoliško dušo. Pa se zopet trgovci pritožujejo, da jim slabo gre in da Nemci dobro tržijo. Prav, čisto prav! Zakaj, naši »trgovci« niso trgovci, ampak kramarji, čituti, branjevci, Namah bi radi obogateli, zlorabljajo geslo: Svoji k svojim in do strank — nobenega zaupanja. Mislim, da tudi ni vam vseeno, če plačate v Ljubljani pri slovenskem zlatarju zlato verižico za celih 20 K dražje, kakor pri dunajskem čitutu. Učitelji smo »eminentno« plačani. Zdaj dobim obloko, to in ono. Plačaj naprej, ali sproti, ali pa: adijo. Poglejmo »Dan«. Michael Kastner, Persche, Ranzinger, Kleinmayr in take slovenske tvrdke inserirajo. Domačini? — Kakšen dobroupeljani Zajec se še oglasi — drugi pa nič. Narod je imel po 20. IX. 1908 20 vin. inserate slovenskih tvrdk. In čez par mesecev so izginili slovenski obrtniki in trgovci. Poglejte zdaj Ljubljano, kako se zopet šopirijo nemški in dvojezični napisi! Nemci imajo v svojih »Vodnikih« deutschfreundliche Gasthäuser itd. — Pa pri nas? Ni — četudi z veliko lehterno ob tri četrt na 12. dopoldne po vseh knjigarnah in pisarnah in — uredništvih iščite slične slovenske brošure. Pa tarnate o brezpravnosti slovenskega jezika preveč, polovico preveč pravice imamo in zato smo tako nemarni. Na deželi živim v divjem kraju. Občujem zelo veliko z ljudmi. Pogovarjamo se o vseh mogočih stvareh. Pa mi pravi priprosti kmet: »Eno stvar sem bil naročil tam od Dunaja, pa tudi tam gori zastopijo naš jezik.« Naši ljudje ne znajo nemški in zato pišejo kar slovensko — pa so vedno postrženi. Inserati so pa večina po raznih »Pratikah« in koledarjih. Na ta način se lepo tiho urinejo nemški trgovci med naše ljudi in tako tiho gre zopet naš denar na tuje. Zadijč sem se vračal s Kuma preko Zidanskega mostu. V kolodvorski restavraciji I. razreda je sedel s svojo gospo dr. L. S. iz B. Mož, ki ga poznam da je navdušen Slovenec in Sokol — pa kaže: »Ein Glas Bier bitte!« — Zahlen! — Bebelo sem pljunil, ko vidim, da takj nardnjaki lezejo po vsej sili nemškutarskim natakarijem v r. . . Dajte, dajte! Ne štedite v člankih s poprom, papriko, trnjem, gnjem in smodnikom. Privlecite vsakega malo-dušnega Slovenca, ki kaj zagreši imenoma na luč, da ga opluje svet za njegove narodne grehe. Petem bodo članki od »Ruhe Germania« itd. veselejši in zavest se bo povzdignila. Kajti bolje je, da nas je magari samo 500.000 in da smo odločni, kakor pa 5.000.000 mladenih narodnih tutek. H koncu Vam sporočim tudi še to suho notico: Po Svibnem, Kendlju, Kala in okolici smo tudi čuli odmev strašne katastrofe, sličen grmenju. Pa pozdravljeni!

V proslavo 25letnice moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Krškem. Priredil združeni odbor ženske in moške podružnice dne 7. julija t. l. v Krškem veliko narodno veselico na prostem v slučaju neugodnega vremena pa v Sokolovi dvorani in v vseh pro-

storih hotela Gregorič. Pri veselici sodeluje popolna vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 70 iz Zagreba, okrog 40 pevki in pevcev broječi mešani zbor in krški Sokol s prijaznim sodelovanjem sosednih sokolskih društev. Da je na spredu tudi umetniški ogenj, bogato opremljen srečolov, ples itd. ni treba povdarjati. V številnih šotorih, ki jih bodo oskrbovale narodne dame, nudila se bodo obiskovalcem vsa mogoča okrepčila, zlasti opozarjamo na izborni Gregorčičev in Pfeiferjevo kaplico, ki se bo točila pri tej priliki. Veselčni odsek se ni strašil ne truda ne gmotnih žrtv, gledal je le na to, da bo zadovoljen vsak posetnik in da bo prireditelj res prava narodna veselica, na kateri bo vladalo veselje in ne prisiljena zabava. Zato tudi z gotovostjo pričakujemo, da se te slavnosti, ki se seveda priredi v izključno korist drage nam Ciril in Metodove družbe, udeležijo, vsa narodna društva in vsi zavedni Slovenci od blizu in daleč, bodisi iz Kranjske ali Stajerske. Prisrčno bodo pozdravljeni tudi bratje Hrvati, ki so nam že obljubili svoj poset.

Gradišče pri Prvačini. Pevsko in bralno društvo vzida dne 23. t. m. spominsko ploščo pesnika Simona Gregorčiča. Vspored slavnosti je jako bogat in zanimiv. Slavnostni govor imel bode velezaslužni profesor, gospod dr. Fran Ilešič, predsednik »Slovenske Matice« v Ljubljani. Sodelovalo bo več pevskih zborov. Mešani zbor »Pevskega in glasbenega društva« v Gorici zapoje »Pod trto bivam zdaj«. Spominsko ploščo je zgotovil kipar g. Bitežnik v Gorici. Isti kipar je napravil pesniku tudi nagrobni spomenik. Pričetek slavnosti bo ob 4. uri popoldne. Ker je Gradišče le pol ure oddaljeno od železniške postaje Prvačina, in so sploh od vseh strani ugodne železniške zveze, vabi k tej Gregorčičevi slavnosti vse prijatelje Simona Gregorčiča in ljubitelje lepe pesni Odbor.

DNEVNI PREGLED.

Kdor je zaniudil začetek »Zgodb napoleonskega huzarja«, jih lahko začne čitati danes drugi avtor, ki pripoveduje, kako je izvršil ritmojster Gérard pri zavzetju mesta Saragosa na Španskem čim neverjetne predrznosti. Saragosa se je branila francoskim oblegalcem z besno hrabrostjo obupa: zgodovina te oblike je eden najstrašnejših listov v zgodovini Napoleonovih vojsk.

Nekateri francoske besede, ki se večkrat ponavljajo v »Zgodbi napoleonskega huzarja«: Mes amis — prijatelji moji; oui, mes amis — da, prijatelji; messieurs — gospodje.

Sukljeto brošura in javnost. »Slovenec« hoče zatajiti velik vtis, ki ga je napravila Sukljeto brošura na slovensko, pa tudi na avstrijsko javnost. »Slovenec« se norčuje iz Sukljeta, da imajo politički krogi pač najvažnejše delo, nego baviti se s Sukljeto brošuro. Zatajiti pa ne morejo dejstva, da zasleduje vse avstrijsko časopisje boj med Sukljeto in klerikalno stranko z največjo pozornostjo. »Graška Tagespost« konstatira temeljem jalovih Lampetovih kapucinat, da se jasno vidi iz nerodnih odgovorov v »Slovencu« kako veliko poparjenje je izzvala Sukljeto brošura in kritike v deželni upravi in vrstah klerikalcev. Pa tudi drugi listi, ki so prinesli obširen excerpt iz Sukljeto brošure, komentirajo sedaj abotne Lampetove odgovore in povdarjajo nestvarnost klerikalne polemike proti Sukljetu. »Slovenec« seveda tega vsega ne vidi in ne sliši, ker se boji povedati svojim čitateljem, da je klerikalna stranka po Sukljeto razkritih neusmiljeno razkrita!

Bilansiranje in balansiranje. Lampe ima težke porodne bolečine, ko se poti in muči v potu svojega obraza, da napiše odgovor Sukljetu. Včeraj priobčuje zopet v »Slovencu« dolgo kččo, in facit vsega je, da dokaz stavek, Suklje ne zna bilansirati! To naj bo prvi dokaz, da Suklje krivično kritizira S. L. S. Nam pa je vseeno, ako Suklje ne zna bilansirati, ker Lampe še vedno ni dokazal, da so Sukljeto trditve le v eni točki nepopolne! Ako Suklje ne zna bilansirati, zna pa Lampe balansirati, ko si v svojih odgovorih ne ve pomagati in balansira semintja. Klepeti kakor kaka brezzoba babnica, a ne pove in izpodbije ničesar!

metali hiše z njihovimi prebivalci vred. Nad polovico mesta je izginilo tako; druga polovica pa je bila kljub temu odločnejša nego prej. Razen tega je bila v mnogo boljšem obrambnem stanju: obstojala je iz ogromnih samostanov z zidovi kakor bastilja, ki jih ni bilo tako lahko spraviti s poti. Tako so se imeli, ko sem dospel jaz na pozorišče.

Zdaj vam moram priznati, messieurs, da konjenica pri obleganju ni velikega pomena; seveda bili so čisti, ko bi ne bil dovolil nikomur, napraviti takšno opazko. Conflanski huzarji so imeli svoj tabor na jugu mesta; njih naloga je bila, razpošiljati patrulje in razgledovati, ali se ne bližajo s te strani kake sovražne čete mestu v pomoč. Polkovnik ni bil posebno zmogčen, tako da je bilo polku še daleč do višine, ki jo je dosegel kesneje. Še tisti večer sem opazil reči, da so se mi lasje ježili na glavi, kajti službeni pojmi, ki sem jih prinesel s seboj, so bili jako strogi, in pogled na neurejen tabor, slabo osedlanega konja ali zanikarnega jezdeca mi je vedno težil srce. Večerjal sem tisti dan s šestindvajsetimi rimskimi tovariši, in bojim se, da sem jim prikri-val v svoji gorečnosti premalo, kako zelo se razlikujejo tukajšnje razmere od tistih, ki sem jih bil vajen pri naši armadi na Nemškem. Po mojih opazkah so postali vsi jako nepriljudni, in ko sem zapazil, s kakšnimi pogledi me merijo, sem začutil, da se nisem izražal previdno. Polkovnik je bil posebno divji, in velik major, po imenu Olivier, najhujši jezdec vsega polka, ki je sedel meni nasproti in sukal svoje velikanske črne brke, je buljil vame, kakor da me hoče požreti. Toda delal sem se, kakor da ne vidim, saj sem čutil sam, da sem jih razžalil, in

sem vedel, da bi napravilo neugoden vtis, če bi takoj prvi večer začel prepri s predstojniki.

V toliko priznam svojo krivico; a zdaj poslušajte dalje, gospodje. Ko je bila večerja pri kraju, je odšel polkovnik in še par oficirjev, kajti obedovali smo v neki kmetski hiši. Kak tucat jih je ostalo, in nekaj mehov španjolske vina nas je spravilo kmalu v boljšo voljo. Major Olivier me je začel izpraševati to in ono o naši armadi na Nemškem in o ulogi, ki sem jo igral v tej vojni. V svoji vinski volji sem jim pravil zgodbo za zgodbo. To je bilo čisto naravno, messieurs; upam, da me razumete. Dotlej sem bil vendar v zbor vsakemu oficirju svojih let. Bil sem najboljša sablja, najbolj divji jezdec, junak stotih avantur. Tu sem bil samo neznanec, in niti ne priljubljen. Ali je bilo potemtakem čudno, da sem razlagal vrlin tovarišem z veseljem, kakšno pridobitev pomenim zanje? Ali ni umevno, da bi jim bil zaklical najrajši:

»Veselite se, tovariši, veselite se! Mož, ki vam je bil danes pridelen, ni navaden človek; to sem jaz, tisti Gérard, junak regensburški, zmagalet jenski, mož, ki je pri Slavkovem omajal avstrijsko bojno črto!« Vsega jim seveda nisem mogel povedati, a podal sem jim vsaj lahko nekaj doživljajev, po katerih naj bi sami sklepali nadaljnje. In to sem storil. Poslušali so me napeto. Povedal sem še več. Nazadnje, ko sem dokončal svojo zgodbo, kako sem vodil armado čez Donavo, izbruhne pri vseh homerski grohot. Zardim srčnu in jeze in planem kvisku. Nalazil so me bili napeljali; hoteli so me potegniti. Mislili so, da imajo posla z lažnjivim kljukcem. Ali naj bo takšen moj sprejem pri conflanski huzarjih? Obrisal sem si solze gneva iz oči,

Dunaj. »Slovenec« in skisani možgani. Včerajšnji »Slovenec« prinaša z Dunaja sledečo zanimivo brzojavko: »Z ozirom na vesti v raznih časopisih, da je pl. Suklje že izključen iz S. L. S. se poroča, da se stranka dosedaj s Sukljeto brošuro še ni bavila.« Ta brzojavka nam priča, kaka konfuznost je nastala vsled Sukljeto brošure v klerikalnih vrstah, posebno pa v »Slovenčevem« uredništvu. Kdor ta telegram razume, ta zna gotovo tudi razloziti razne egiptovske hieroglife. Mi ga ne razumemo, še manj pa gospodje okolo »Slovenca«. Lampe je v svojem predvčeršnjem članku »Suklje — Kvara — Zugon« sam izjavil, da Sukljeta ni smatrati več pristašem klerikalne stranke in da bo stranka že obračunala z njim. In sedaj ta telegram z Dunaja, katerega je skoval dunajski čifut Herzog. Herzog mora biti vsekakor zelo vplivna oseba v klerikalni stranki, ker pošilja z Dunaja poročila, ki so popolnoma interna stvar stranke same. Če je Suklje izključen iz stranke ali ne, to bi lahko konstatiralo vodstvo v Ljubljani samo, a da si pusti »Slovenec« to poročati z Dunaja, je naravnost nerazumljivo. »Slovenčevem« se pač že zelo kisajo možgani, sicer ne bi takih neumnosti priobčevali, katerim se smejejo že vrabci na drevesih.

Kako znajo v »Slovenčevem« uredništvu hrvaško? Te dni so poročali hrvaški listi, da je na dan po atentatu na Cuvaja izstopilo iz policijske službe enoinštirideset policajev, ker niso hoteli nositi svoje glave za Cuvaja v ogenj. Včerajšnji »Slovenec« pa oblastno govori, da je odpovedal službo redar št. 41, ker ni hotel več paziti na Cuvaja, na mesto tega redarja pa je vladar poklical v službo nič manj kot 120 žandarjev. Po tem »Slovenčevem« poročilu bi moral biti ta policaj presneto uporabna moč, ako sedaj njegovo službo opravlja 120 žandarjev. Smola pa je samo ta, da v »Slovencu« niso razumeli toliko hrvaško, da bi predstavili stavek »otkazao je službu 41 redar«, slovenski odpovedalo je službo 41 redarjev, ampak so iz enoinštiridesetih naredili enega! Težko je, ako se prevajajo iz jezika, ki se ga ne razume, ali mislili smo, da bodo pri »Slovencu« znali saj malo hrvaški, da prevedo tak priprost stavek! Pa kakor se vidi, ne gre in ne gre.

Umestna zbirka ob Askercu. O njegovih smrti se je nekaterikrat v misel jemal blagopokojni pesnik Simon Gregorčič. Ko je bil le ta pred dobrim polstletjem letom za vselej zatisnil oči, je arhivar Askercu skrbno zbral vse, kar se je tedaj doma in drugod pisalo o Gregorčiču. Naročil je njegov mrtvaški list — Askercu ga nima; on, ki je tako cenil take stvari in se srčno veselil, ko se mu je bilo posrečilo pridobiti Prešernov mrtvaški list za mestni arhiv — dal si je poslati posamezne številke goriških italijanskih listov itd. Ali kdo zbira sedaj za imenovani arhiv izjave o Askercu. Se je čas, da se zbere vse, kar so o njegovih smrti napisala prilazila in sovražna peresa o našem pesniku velikemu in shrani v arhivu, ki mu je bil on načelnik.

Nov davek in naši klerikalci. Ko je lansko leto zbiral deželni zbor, so pogruntali naši klerikalci nov davek, po katerem morajo sedaj vsi posestniki hiš in sploh premičnih plačevati mesto dveh odstotkov tri odstotke gasilnega davka. Lampe, ki je tako imenitni finančni minister, pa še do danes ni razdelil denarja niti za l. 1910 niti za l. 1911. Običaj je, da dobe vsa gasilna društva prispevke za nabavo raznih potrebščin. Zato svetujemo vsem gasilnim društvom, da nemudoma urgirajo pri deželnem odboru, da razdeli običajno podporo, ker nikakor ne gre, da bi deželni odbor, ki je upravičen zashtevati od vseh zavarovalnic po višini premije postavni prispevek, ta denar morda porabil v druge svrhe. Sedaj ima deželni odbor besedo in naj nam pove, kje je denar!

Pred občinskimi volitvami v Mostah. Nikjer se menda klerikalnih občinskih volitev ne boje tako, kakor ravno v Mostah pri Ljubljani, kjer vlada sedaj znani gerent Oražem. Deželni odbor je že vedel, zakaj ga je nastavil. Mož je prvi volilni imenik tako spačil, da ga je okrajno glavarstvo zavrnilo. Tudi sedanjí volilni imenik ni bil dosti boljši. Napredni stranki sta vložili celo vrsto reklamacij, katere je okrajno glavarstvo večidel ugodno rešilo. Volitve stoje pred durmi. Vse stranke se pridno pripravljajo nanje. Oražem že dolgo časa

in ko so videli to, so se zagrohotali še glasneje.

»Ali veste, gospod ritmojster Pelletan, ali je maršal Lannes še tukaj pri armadi?« je vprašal major.

»Mislim da, gospod major,« je odgovoril Pelletan.

»Res? Misli bi, da je njegova prisotnost nepotrebna, odkar imamo ritmojstra Gérarda.«

Zopet je izbruhnil glasč grohot. Še danes vidim pred seboj ta groh porogljivih obrazov in posmehljivih oči — Olivierja z dolgimi, črnimi ščetinami, suhega Pelletana z njegovim nagnusnim rezanjem, in celo mlade poročnike, ki so kar noreli veselja. Bog nebeški, kakšno neposodobno vedenje! Toda moja besnost je bila ponehala, solze so se mi bile posušile. Zopet sem imel oblast nad seboj, bil sem spet hladnokrvn, miren in trezen, zunaj led in znotraj ogenj.

»Ali smem vprašati, gospod major, kdaj kličete polk na parado?«

»Upam, gospod ritmojster Gérard, da ne mislite izpremeniti naših določenih ur,« odgovori on, in zopet izbruhne splošen smeh, ki je pojenjal šele polagoma, ko sem se ozrl počasi v krog.

»Ob kateri uri je budnica?« vprašam ritmojstra Pelletana v ostrem tonu.

Imel je gotovo ironičen odgovor na jeziku, toda vsled mojega pogleda ga je obdržal zase.

»Ob šestih,« je odgovoril.

»Merci,« pravim. Nato prestejem družbo in izračunam, da imam opravka s štirinajstimi častniki, izmed katerih sta bila dva še fantiča, naravnost iz vojne šole. Nisem se mogel tako ponižati, da bi se obširneje menil za njiju nedo-

napenja vse sile, da prodre s svojo listo in išče zaveznikov zlasti med socialisti, kajti nad narodno-naprednimi volilci je že popolnoma obupal. Upamo, da se njegov načrt ne posreči. V interesu občine in v interesu občanov je, da gredo napredni volilci skupno v boj proti skupnemu sovražniku in zmaga bo zagotovljena na vsej črti. Oražemu bo za vedno odklenalo. V občini morajo po dolgi letih priti enkrat zopet normalne razmere. To pa je mogoče le v tem slučaju, če store vsi napredni volilci svojo dolžnost. Dolžnost vlade je, da sedaj nemudoma razpiše volitve, na katere čakajo občani že par let.

Köpenickijada v Kandiji. V Kandiji, ki je največja kmetska občina na Kanjskem, je glede javne straže že od nekdaj najslabše skrbnjeno. Nastavljen je že od pamtiveka samo en policaj, toda ne za službo javnega policijskega organa, marveč mož je v pravem pomenu besede rečeno; občinska dekla za vse. Je za pometača in kurjača in slugo v občinski pisarni, če županu hlapci ali deklet štrajkajo, jih mora tudi policaj nad mestovati. Večina njegovega posla pa se rekrutira okoli občinskega sluga, ki je z obilnim uradnim dostavljanjem po tej obširni občini dan na dan na nogah. Poleg vsega tega ga v uporablja tudi klerikalna posojilnica za dostavljanje opominov itd. Zdaj si lahko predstavljate kako izgleda policijska služba edinega policaja v največji občini na Kranjskem. Čez dan ga navadno ni doma, in če je doma, se uporabi kot sluga v občinski pisarni ali pa tudi pri županu v gostilni. Tako od ranega jutra do pozne noči izmučen človek, naj potem ponoči opravlja še svojo pravo službo — policijsko službo! To omenjamo, ker se teh razmer nevedeš radi izpoddajajo nad kandijskim policajem. Veste tudi kako je ta policaj plačan? Kot policaj dobi 40 K na mesec. K temu pride še nekaj kronc od dostavljenj. Penzije seveda nobene. Koliko jih je med nami, ki se bo sel za 40 K izpostavljati nevarnostim, kakor so v Kandiji ob sobotah in nedeljah večerih, zlasti pa sedaj za časa zgradbe nove železnice? Da sedaj pridejo tudi orožniki pogledat v Kandijo, to je zasluga opetovanega uspeha javnosti. Če vse to vpoštevate, ni čudo potem, če se zgodi slučaj, kot je tale: V nedeljo se je v Žabli vasi nek delavec napil in začel razgrajati. Mož je postal nevaren, nihče se ga ni upal aretirati. Ko so že vse in vsi poskusili brez uspeha, se je zidar Kirbis — krepak dečko in korajžen — izmisli nekaj originalnega. Sel je domov, se preoblekel v uniformo c. kr. privil. novomeških »purgerjev« in se napotil k razgrajaju. »V imenu postave, z menoj« je zavpil nad razgrajajem. Ta je novega došleca začudeno pogledal, a ker je videl uniformo, kakršne morda še ni videl, se je ustrašil in se dal aretirati. Ta novica, ki se je raznesla po celi občini, je napravila mnogo smeha in oni »čisto nove vrste policaj« je proslavljen kot junak. Ampak ta dogodek nas sili do vprašanja: Ali ni to največji škandal za največjo občino na Kranjskem, da ne premore niti enega res pravega policaja, ki bi bil samo za javno službo javne varnosti nastavljen?

Opozorjamo prav posebej na današnje štev. Slov. Ilustr. Tednika, ki vsebuje slike o Antonu Askercu in njegovem pogrebu. Ta številka je za nas Slovence prav posebno literarno-kulturne važnosti. »Slov. Ilustrovani Tednik« izide danes popoldne že.

Prvi mrlič pri zgradbi belokranjske železnice. Pred kratkim je med delom na progi med Smihelom in Skranjem najbrže vsled srčne kapi zašel naglo umrl neki delavec, ki je bil med tem ko je še na licu mesta ležal, okraden. Reče je nekaj denarja seboj prinesel, imel je okrog 70 K, ki jih je nosil vedno pri sebi. Pa so se dobile dobre duše, ki so reveža še mrtvega oropali. — V noči od nedelje je v bolnici usmilenih bratov v Kandiji umrl želez. stavb. uradnik A. Belleschan vitez pl. Mildenburg. Pokojnik je bil svoječas nadporočnik, potem pa se posvetil železniški stavbeni stroki. Prepeljejo ga iz Kandije ba je v Celovec.

Včeraj dopoldne ob 9. uri se je vršil v Novem mestu pogreb želez. stavb. uradnika pl. Belleschana. Sprevod iz mrtvašnice Usmljenih bratov v Kandiji na novomeški kolodvor, od koder ga z vlakom prepeljejo v Ce-

stojnost. Ostal je torej še major, štirje ritmojstri in sedem poročnikov.

»Messieurs,« nadaljujem, motreč jih ostro po vrsti, »čutil bi se nevednega tega slovečega polka, če ne bi zahteval od vas zadoščenja za nevljudnost, s katero ste me sprejeli; istotako pa bi smatral za nevedno tudi vas, če bi mi odrekli to zadoščenje s kakršnokoli pretvezo.«

»V tem pogledu ne boste naleteli na težko-če,« reče major. »Pripravljen sem pustiti v nemar svojo šaržo in vam dati zadoščenje v conflanski huzarjev.«

»Hvala vam,« odgovorim. »Mislim pa, da morem poklicati na odgovor tudi ostale gospode, ki so se zabavali na moje troške.«

»S katerimi se hočete potemtakem boriti?« vpraša ritmojster Pelletan.

»Z vami vsemi!«

Začuden so pogledali drug drugega. Nato so stopili vsi v kot sobe in šepetali med seboj. Smejali so se med tem pogovorom. Očividno so še menili, da imajo posla s praznim širokoustnim žem. Naposled so se vrnili k mizi.

»Ugoditi hočemo vašemu pozivu,« izpregovori major, »dasi je neobičajen. Katero orožje izvolite? Vasa je izbora.«

»Sablje,« sem dejal. »Nastopiti pa hočem po službeni starosti posameznih in začetih ob petih z vami, gospod major. Tako posvetim lahko vsakemu pet minut in opravi do budnice. Prosti pa vas moram, da mi poveste mesto, kjer se dobimo, ker mi krajevne razmere še niso znane.«

(Daje.)

Ilovec. Spreved je vodil protestantovski pastir iz Ljubljane. Poleg želez. uradnega sobja ter nekaj korajžnih dam, ki se ne boje jezikov novomeških terciark se je pogreba udeležil tudi Golija, koncipist c. kr. okr. glavarstva. Zvonjenja ni bilo, to so opravile terciarke s svojimi — — — — —

Dne 22. junija 1912 ob 9. uri dopoldne se bodo prodajale v porotni dvorani c. kr. deželne sodnije v Ljubljani razne lovske puške in samokresi.

Poskušeni požig. V nedeljo je neki pijani tuji železniški delavec baje iz same jeze, ker so pri zgradbi belokranjske železnice tako škandalozno plačani, poskušal zažgati neko hišo v Kandiji. K sreči so ga še pravočasno zasledili in tako odvrnili veliko nevarnost, ker je baš v tistem delu Kandije nevarnost požara jako velika.

Kje je še tako po domače kakor je v največji občini na Kranjskem? V torek se je neki železniški delavec tako napil jeruša, da je nasprotni državnega mostu na križišču z državnih cest se zvrnil v jarek, kjer je v veliko zabavo radovednežev obležal. Popoldne ga je nekdo dvignil in spravil v drugi jarek ob stari državni cesti nasproti kandijske posojilnice. Taki slučaj so zdaj v Kandiji na dnevnem redu pijanci sploh, ne samo ubogi delavci se valjajo po cestah in jarkih. In županstvo to pusti, ker hoče imeti, da ostane slejkoprej še vse — po domače.

Na cesti napaden. 21letni Josip Grivec iz Golobnjaka se je peljal dne 16. t. m. z gozdnim vlakom v Žerovnico, kjer je sedaj v službi. Potoma je izstopil v Kranju, da si ogleda mesto. Ker je imel do popoldanskega vlaka še dovolj časa, je odšel proti Gorenji Savi na sprehod. V bližini gostilne Lombar sta ga brez vsakega poviada ustavila brata Ivan in Leopold Jagodic. Leopold je potegnil svoj nož iz žepa in sunil Grivca parkrat v rebra, dočim ga je njegov brat večkrat udaril. Teško ranjenega Grivca so takoj odpeljali v Kranj, kjer ga je dr. Globečnik za silo obvezal, nakar so ga odpeljali z rešilnim vozom v Ljubljano. Oba napadalca sta bila aretirana in izročena okrajnemu sodišču v Kranju.

Napad. Ko se je posestnikov sin Ivan Železnikar iz Vina pri Grosupljem vračal pretečeno nedeljo od maše domov, ga je na cesti napadel sosedov sin Franc Princ in ga prepeš s polenom. Železnikar mu ni hotel ostati dolžan. Potegnil je za nož in sunil Princa dvakrat v svo silo v glavo in ga precej poškodoval. Potujoče kobilice. Velikanske trupe potujočih kobilic so se nastanile v rumunskih okrajih na dolnji Donavi. Najbolj je prizadet okraj Tulcea, kjer so kobilice požrle vse žito. Vlada je v nesrečne kraje odposlala svoje čete, da prežene nadležne kobilice, ki so prišle iz Bolgarije.

Mater in sestre umorili. V vasi Porenka pri Krakovu je pred kratkim umrl neki kmet. Da pridejo sami do dedščine so včeraj njegovi sinovi umorili mater in obe sestre, nakar so sosedom izjavili, da je bil izvršen nanje roparski napad. Neusmiljeni fantje so bili takoj aretirani in izročeni sodišču v Krakovu, kjer so že priznali svoje dejanje.

Blaznik z bajonetom. V Tavoru v Galiciji se je vojak Mihael Budzik sprl z nekim delavcem. Pri tej priliki je zgrabil za bajonet in sunil 40krat z njim svojega nasprotnika. Ko je bil delavec že mrtev, ga je vojak še vedno obdelaval. Mimoidoči ljudje so hoteli vojaku prijeti, toda ta je vse ranil z bajonetom. Končno je prišla mimo vojaška patrulja, ki ga je obvladala in aretirala.

V trenutnem blaznem napadu je 51letni mlinar Gala iz Dunaja polil svojo ženo v spanju s kisovo kislino, nakar je skočil skozi okno na cesto in obležal na mestu mrtev. Žena je bila na obrazu, vratu in na očeh nevarno poškodovana.

Rodbinska drama. Delavec Koch iz Heba na Češkem, ki je šele prišel iz zapora domov, je v torek ustrelil svojo ženo in trgovca, ki je stanoval pri njej. Nato je pogljal še sebi kroglo v glavo.

Pika, slovenski humoristični list, izide od sedaj naprej vsako soboto, mesto v četrtek. Promenadni koncert »Slovenske filharmonije« se vrši ob ugodnem vremenu danes od pol 7 do pol 8. ure zvečer. Zvezdi.

Zgubljen. Marija Sladič je zgubila ob belgijske vojašnice do dunajske mitnice domovinsko knjižico. Najditelj naj jo odda v trafiki na Resljevi cesti.

Loterijske številk. Praga: 36, 24, 52, 47, 19.

DRUŠTVA.

Sokol I. išče primerne prostora za letno telovadišče s šrambo za telovadno orodje. Ponudbe proti zmerni najemini naj se blagovolijo poslati na naslov: Sokol I., Ilirska ulica 22. — Društvo je brez telovadnega prostora, sklad za zgradbo je še premajhen, vendar ne bodo prijatelji Sokolstva in napredna javnost pustili agilnega društva na ulici. Zadeva je za Ljubljano širšega pomena in za obupen položaj društva naj bi se zanimala poleg odbora in društvenikov naša napredna javnost, kateri je posvečeno vztrajno in požrtvovalno delo Sokola I. Če pa vzlic vsestranskemu trudu odbora društvo ne dobi v kratkem telovadišča za poletje in primerne prostora za zimsko dobo, bo moralo društvo prenehati z rednim delom. Povsod je treba denarnih žrtev, če so pa kje nujno potrebne v interesu narodne stvari, gotovo to velja za Sokola I.

Župa Ljubljana I. je dobila odznake za Prago, ki se že razpošiljajo. Če bi ga kdo ne bil prejel, naj se obrne takoj na župno predsedstvo.

Pevsko društvo »Slavec« priredi v nedeljo veliko celodnevno grajsko veselico na ljubljanskem Gradu v korist pogorelcem v Tomačevem. Sodelujejo: Polna »Slovenska filharmonija«, pevski zbor »Slavec«, in v paviljonih narodne gospice iz društvenega kroga.

Družinski večer priredi »ileantni narodnega social. izobraž. društva« »Bratstvo« v soboto dne 23. t. m. v areni Narodnega doma. Vprizore J. Dolinarevo malomestno šaloigro »Ciganka« v treh dejanjih; čisti dobiček je namenjen »Zvezi jugoslovanskih železničarjev« Občinstvo opozarjam na to prireditev »Bratstva«, da jo poseti kar v najobilnejšem številu. Začetek točno ob polu 8. zvečer. Vstopnina 40 vin.

Sokol na Viču priredi v nedeljo dne 23. t. m. v restavraciji pri Bobenčku na Glincah svojo vrtno veselico spojeno z telovadbo. Mladostno društvo, ki bide hud boj na naši mestni periferiji za svoj obstanek, se bo potrudilo obiskovalce postreči v vsakem oziru; za dobro jed in pijačo bo vsestransko preskrbljeno tako, da nihče ne bo odšel nezadovoljen, posebno ker je lep senčat vrt, kot nalašč za tako prireditev. Prijatelji sokolstva v nedeljo vsi k Bobenčku na Glince!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

BILINSKI NA VIDIKU.

Dunaj, 19. junija. Skupni finančni minister Bilinski, ki je slika delazmožnost bosanskega sabora je bil brzojavno poklican semkaj, kamor je že došel, kjer je prevzel zopet posredovanje med Poljaki in vlado! A njegova prisotnost na Dunaju ima veliko dalekosežnejši pomen: Bilinski je označen kot bodoči ministerski predsednik.

KRIZA.

Dunaj, 19. junija. Situacija se ni še vprav nič izpremenila. Poljaki vstrajajo na svojem stališču, kar pomenja zahtevo po demisiji vsega kabineta. To se skoro gotovo zgodi že tekom jutrišnjega dneva. Pogajanja se vrše že naprej a posebnega upanja ni, da bi se dosegel kak način poravnati mirnim potom konflikt med Poljaki in vlado. Tudi Bilinskega posredovanje se ne pripisuje posebne važnosti, ker se splošno ve, da Bilinski že od padca Bie nertha aspirira na ministrsko predsedništvo in gotovo se ne bo preveč mučil, da bi preprečil Stürgkhov padec.

Dunaj, 19. junija. Poljaki so odklonili Stürgkhov predlog, da naj se kolo Polskie zadovolji s Heindolovo cesarsko izjavo. S tem so Poljaki definitivno prekinili vsako zvezo z vlado, vsled česar je demisija celokupnega kabineta neizogibna. Cesar sprejme Heindola jutri v posebni avdijenci, kjer pojasni situacijo. Takoj nato se vrši ministerski svet, ki poda celokupno demisijo.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 19. junija. Poslanska zbornica je danes končala glasovanje o službeni pragmatiki državnega uradništva. Slovenski klerikalci so zopet uganjali svojo staro komedijo. Glasovali so za odsekovne predloge in odklanjali Koroščeve predloge, kar je tega tako ujezilo, da je glasoval sam proti svojim predlogom. Nato se je seja prekinila. Po odmoru se je začelo drugo čitanje brambne predloge. Debatu je otvoril poročevalec brambnega odseka dr. Sommer.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Kopalna bana se proda v Kolizeju vrata 33.

Čoln (Kielboot) skoraj nov se proda. Več v »Prvi anončni pisarni«.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto . . . K 18.— Četrta leta . . . K 450
Pol leta . . . K 9.— En mesec . . . K 150
V upravnistvu prejeman na mesec K 120.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto . . . K 20.— Četrta leta . . . K 5—
Pol leta . . . K 10.— En mesec . . . K 170
Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.
Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziramo na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.
List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
„Dan“ je najinformativnejši slovenski dnevnik.
„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
„Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.
„Dan“ je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.
„Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

M. ZOR

tapetnik in oblastveno konces. pokončevalec podgan, miši in mrčesa

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38

se priporoča v pokončevanje sten, molov in v predelavo po teh mrčesih okuženega pohištva. Uspeh zjamčen! 421

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vin., s poštnino 26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

„NARODNA KAVARNA“.

Novo došla, priljubljena elitna dunajska damska kapela koncertuje vsak večer. Začetek ob pol 9. zvečer. Vstop prost. Slavnemu občinstvu in rodoljubom iz dežele se priporoča za obilen obisk. **FRAN KRAPEŠ**, kavarnar.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod. Daljnogled, toplo-mere, in zrakomere vseh vrst. Očala, ščipalniki, različno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Celo noč odprto **Kavarna Leon** Start vs. št. 50. Celo noč odprto

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani r. z. z o. z.

Frančiškanska ulica št. 8

je najmoderneje urejena in opremljena za tisk vsakovrstnih tiskovin: knjig, brošur, urad. tiskovin, not, lepakov, vizitk, in kuvert.

Litografija. - Stereotipija. - Najmoderneje črke in okraske. Tisk v različnih barvah. Najfinejša izvršitev. Solidna in točna postrežba.

lasmih korakov, ki so otlo odmevali po hodnikih in tekal je urneje, da bi ne slišal šuma, ki je umičujoče udarjal na razdraženi bobnič. Mnokrat je groze zatulil, fantazija je začela delovati in strašne podobe so se pojavljale pred njim in zopet izginjale. Stiskal je trepalnice, da bi ne videl, a prikazni so vstajale brez prestanka. . . .

Kako dolgo je trajalo divjanje v peklenskih temah? Gnal se je brez premora. Zakaj čutil je, da se ne premakne nikdar več, ako se ustavi. Dosedaj se mu je zdelo, da so bili položni vsi rovi v eni ravnini. Naletel je le na malo stopnišče, katerim se je pa izognil. Nenadoma pa je začutil pod nogami strmino, ki je spuščala vedno dalje navzdol. Bežal je nazaj, pa občutek je bil vedno isti: pot je šla le dol, globoko dol.

Nova neizrekljiva bojazen se je pridružila prejšnji, pred sabo je videl črno brezdnost, v katero mora strmoglaviti vsak hip. Obracal se je ali brezdnost je zijalo pred njim neprenehoma. Nerost se je začela polasčati njegovih možgan in s poslednjo betvico razuma se je bobil, da ne sme omagati, da mora še živeti. . . .

Nato se je pojavila žej; kar nenadoma jo je začutil. Niti ni preje mislil nanjo, oziroma ni mogel misliti. Ni čutil, da so ga ustrice že dolgo žgale, da je bilo njegovo grlo izsušeno. Šele ko je muka dosegla vrhunec in je postala neznosna, ga je pretresla. — Vode! Zejen sem! je zakričal in glej! Cel rov je jel mahoma odmevati v tem samem krik: vode, vode. . . . Žej je naraščala in pa

ustavil pred enim vhomom, skozi katerega je rov metal svojo temno vsebino v okroglo dvorano, kakor v peklensko jezero.

Začel je zlagoma hoditi. Pogumno je zadrževal grozo, ki je zopet pomalem silila vanj in krotil drhtenje živcev. Hotel je stopati vedno naravnost; tla so bila gladka, ali vendar ga je hoja neznansko mučila. Zakaj, hoditi v temi v eni smeri je popolnoma nemogoče. Gotovo je že vsakdo poizkusil v noči ali z zavetnimi očmi, na sigurnih tleh kaj sličnega in ve, kako se zapletajo noge, kako vstajajo zadržki pred človekom in kako naporeno delujejo takrat možgani. Noga se ne upa stopiti, omahuje in odpoveduje.

Passavant se je goreče prestopal. Na levo in desno je butal ob stene, izpodtkal se, ustavljal se, ne da bi vedel zakaj. Mislil je, da urno napreduje, ali v resnici je bil vsak njegov korak dolgo uvaževanje. Hodil je morebiti že mnogo ur in končno se mu je zazdelo čudno, da noče biti hodnika konec. Pospešil je korak in noga se je že dokaj privadila temi.

Nenadoma pa se je zopet ustavil, zadržan od strani in bilo mu je v hipu jasno, zakaj da je rov brezkončno dolg in da ne more dospeti do cilja.

Zadel se je na levi strani malo močnejši, nego se je zadoval dosedaj. Stopil je dva koraka nazaj in nato zopet v malem ovinku na desno naprej, da bi se prepričal ob kaj je butnil.

Pa groza: njegove roke niso mogle najti ničesar, grabil je temo. Stopil je še dalje, ali je hrapave, razsekane stene so nudile otipavanju svojo površino. Nahajal se je v novem širokem

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica šte. 5.
največja zaloga moških, dam-
skih in otroških čevljev, čevljev
za lawn-tenis in pristnih
goissserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev
po vseh cenah.

Popolnoma nanovo prenovljena
gostilna pri „Leonu“
Florijanska ulica šte. 6
se priporoča slav. občinstvu iz mesta in dežele. Točijo se najboljše, zajamčeno
pristna dolenska, štajerska in istrska vina, kakor tudi vedno sveže dvojno
marčno pivo iz sodčka. — Mrzla in gorka kuhinja vedno na razpolago.
Za obilen obisk se vljudno priporoča
Leon in Fani Pogačnik.

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah
po 6 vin. izvod:

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLE, Kongresni trg.
ČEŠARK, Šelenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUŠNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIŽAJ, Sp. Šiška.

WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVERH, Sv. Jakoba trg.
SITAR, Florijanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREO, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELŠNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANŠEK, Tržaška cesta.
JEZERŠEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
STRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

„DAN“ se prodaja po vseh
tobakarnah po 6 vin.

T. MENCINGER, Ljubljana
Resljeva cesta 3 - Sv. Petra cesta 37 in 42 - Martinova cesta 18.
Špicerijska in delikatesna trgovina, žgala za kavo z električnim obratom in vročim zrakom.
Specialiteta! Žgana kava. **Specialiteta!**
Posebna mešanica . . . kg K 4 80 | Kavarnarska mešanica . . . kg K 4—
Ljubljanska mešanica . . . „ 4 40 | Tržaška mešanica . . . „ 3 60
Na vogalu Resljeve ceste **vinarna**. Odprta ob delavnikih do 9. zvečer, ob praznikih dopoldne.
Vsak dan sveže: kuhana praška, graška, sirova šentdanijska gnat in dunajske klobasice.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.
naznanja
okasijsko prodajo
poletnih oblek in slavnikov za gospode in dečke, ter poletne damske kon-
fekcije z globoko reduciranimi cenami.

Kakor pomladansko solnce

ogreva in oživlja, tako **blagodejno razvedruje** z zanimivimi sli-
kami in lepim čtivom „Slovenski Ilustrovani Tednik“ svoje čitatelje.

Najfinjši
ŠPIRIT
iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po
nizki tovarniški ceni veletrgovarja 250
M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad
K 8.000.000. **Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)** K 800.000.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 1/2 %

— 518 —

hodniku. Razpel je roke, ali ni dosegel obeh
sten. Moral se je v to svrhu široko prestopiti...
In sedaj se spoznal. Razumel je svojo dol-
go pot; bogve kolikrat že je menjal smer, na
levo in na desno, hodil v ovinkih in našel ved-
no le praznino pred sabo, ki ga je vabila in ga
mešala.

Sedel je. Trplost je napolnila njegovo srce.
Pot mu je začel kapati raz čelo in čutil je, da
so se mu jeli ježiti lasje. Groza, ki jo je s tru-
dom obvladoval, je iztegovala silnejše po-
njem strašne svoje tipalke. Strah ga je obhajal.
Občutek popolne nezmožnosti hoditi v enem
rovu v ravni smeri je legel nanj težko kakor
mora. Težko je sopesel in sopesanje se je razle-
gajoč odbijalo po rovu.

Zopet je vstal in se skušal pomiriti. Po-
srečilo se mu je urediti svoje misli in glasno je
besedil:

— Česa na bi se bal? Smrt me ne straši.
Ali se morebiti bojim lakote in žeje? Ali nisem
gospod nad sabo in se morem zabosti, kadar
me bo volja?

Tako je mislil in se je pomiril.
Vzdihnil je kakor olajšan ali v tistem hipu,
se je zgrnila nanj groza v potrojeni v podse-
tereni meri, enaka divjemu, jeznemu orkanu.

Na bregu oceana, v zavetju gleda človek
vstajanje in padanje voda, gleda valove, ki se
penijo in silijo naprej čez pesek, se umikajo
in se zaganjajo vnovič. Za hip se zdi, da se
umikanje ne ustavi, da bo trajalo naprej, da
vzamejo vode, da uplame morje. Pa glej, že
je tu zopet, zde se ti divjejši, srditejši, odloč-
nejši. In človek gleda in čudna igra mu raz-

— 519 —

burja živce in ga vabi k sebi. Ako ne vzdrži
vabljenju, je izgubljen... Občutki naraščajo in
usihi. samovoljno in človeška volja je brez
moči nad njim. Moreš jim gledati v lice in
kljubovati. Pa izginejo. Misliš, da so odšli za
vedno. Ali nenadoma prikipi vnovič, nasko-
čijo, šume zamolklo in vzdihajo, se razbijajo
v tisoč drobcev in duh je odnešen z valom v
bezemni ocean, v neskončnost, izgubljen brez
pomoči...

Tako se je polastila groza Passavantove-
ga duha.

Možnost premagati grozo s smrtjo se je
razblinila, plemič ni vedel, da je nenadni, straš-
ni občutek prihajal iz smrti same, iz nečesa, v
katero je bil potopljen. Kam kreniti? Naprej?
Ponavljati brez konca prehojeno pot? Kam ho-
teti: Tu sem na levo, na pravo, v rove, iz ka-
terih vejejo plehki prepadi in čakajo z giljotini
mi želi na nesrečno bitje, da je mučijo dalje
na križpotih, ali gnati se naprej, drveti nazaj
in se zapletati s slehernim korakom neresljivej-
še v demonsko mrežo?

Cimdalje močnejše in tesnejše se je ovi-
jalo krog njega, kakor zlokobna nit prepri-
čanja, da je izbrisan izmed živih, da ne more
mičje, kogarkoli je vrgla usoda v strahotni
kraj ceste in temin, oditi iz tega mesa in se
vrniti nazaj k solncu in življenju.

Strah in groza sta rastla na silnosti.
Passavant se je soustil v divji tek!

Ni čutil več ostih sten, ki so ga ustavljale
in mu trgale obleko in kožo; mrzličnost je
stresala njegovo telo in bežal je z naježenimi
lasmi ter bil v noč z bolečimi očmi. Bal se je

Ker se pride da dan pri hudi
konkurenci do denarja le poton

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj ku-
piti ali prodati, ali ki iščejo službe,
da naj inserirajo v izbornem in
zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po
najnižjih cenah „Prva anonimna pi-
sarna“ v Ljubljani, Franciškovska
ulica šte. 8. Zelo radevolje
tudi vse